ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

ΣΥΣΤΑΣΗ (ΕΕ) 2021/1222 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 20ής Ιουλίου 2021

για την κατάρτιση «πρακτικού εγχειριδίου» σχετικά με την ευρωπαϊκή συνεργασία στα καθήκοντα ακτοφυλακής

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 292,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/473 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Μαρτίου 2019, για την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Ελέγχου της Αλιείας (στο εξής: EFCA) ([1]), και ιδίως το άρθρο 8 παράγραφος 3,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1406/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 2002, σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια στη Θάλασσα (στο εξής: EMSA) ([2]), και ιδίως το άρθρο 2β,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1896 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Νοεμβρίου 2019, για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1052/2013 και (ΕΕ) 2016/1624 ([3]), και ιδίως το άρθρο 69 παράγραφος 3,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Σύμφωνα με τα παραπάνω άρθρα των ιδρυτικών κανονισμών των τριών οργανισμών της ΕΕ, η Επιτροπή, σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη, την EFCA, τον EMSA και τον Frontex, καθιστά διαθέσιμο πρακτικό εγχειρίδιο σχετικά με την ευρωπαϊκή συνεργασία στα καθήκοντα ακτοφυλακής (στο εξής: εγχειρίδιο). Το εγχειρίδιο περιέχει κατευθυντήριες γραμμές, συστάσεις και βέλτιστες πρακτικές για την ανταλλαγή πληροφοριών.

(2) Οι τρεις οργανισμοί συνεργάζονται στενά στο πλαίσιο της διοργανικής συνεργασίας ([4]), σύμφωνα με τις νομικές τους πράξεις και με την άμεση υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Παρέχουν βελτιωμένη υποστήριξη και βοήθεια στις εθνικές αρχές που εκτελούν καθήκοντα ακτοφυλακής σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο και, κατά περίπτωση, σε διεθνές επίπεδο.

(3) Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανέθεσε στους τρεις οργανισμούς την ευθύνη σύνταξης του εγχειριδίου σε στενή συνεργασία με εμπειρογνώμονες από τα κράτη μέλη.

(4) Το αναθεωρημένο σχέδιο δράσης για τη στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ασφάλεια στη θάλασσα ([5]), το οποίο εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 26 Ιουνίου 2018, υπενθυμίζει τη σημασία που έχει η αντιμετώπιση των πτυχών της θαλάσσιας ασφάλειας που σχετίζονται με την ακτοφυλακή μέσω της προώθησης συνεργειών μεταξύ στρατιωτικών και μη στρατιωτικών παραγόντων που επιτελούν καθήκοντα ακτοφυλακής. Το σχέδιο προτρέπει την EFCA, τον EMSA και τον Frontex να συνεχίσουν να εμβαθύνουν τη μεταξύ τους διοργανική συνεργασία σε αυτόν τον τομέα,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΣΥΣΤΑΣΗ:

1. Με την παρούσα σύσταση θεσπίζεται το εγχειρίδιο ως πρακτικός οδηγός για τις στρατιωτικές και μη στρατιωτικές αρχές της ΕΕ που επιτελούν καθήκοντα ακτοφυλακής, διευκολύνοντας τη μεταξύ τους στενή διασυνοριακή και διατομεακή συνεργασία.

([1]) ΕΕ L 83 της 25.3.2019, σ. 18.
([2]) ΕΕ L 208 της 5.8.2002, σ. 1.
([3]) ΕΕ L 295 της 14.11.2019, σ. 1.
([4]) Τριμερής συμφωνία εργασίας για τη διοργανική συνεργασία μεταξύ της EFCA, του EMSA και του FRONTEX καταρτίστηκε από κοινού από τους τρεις οργανισμούς και εγκρίθηκε από τα αντίστοιχα διοικητικά τους συμβούλια. Η συμφωνία αυτή άρχισε να ισχύει τον Μάρτιο του 2017 και παρατάθηκε τον Μάρτιο του 2021.
([5]) https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10494-2018-INIT/el/pdf

2. Το εγχειρίδιο παρέχει διαφανή κατάλογο των υπηρεσιών και των πληροφοριών που είναι διαθέσιμες μέσω των τριών οργανισμών. Συμβάλλει ώστε να δημιουργούνται συνέργειες και να αποφεύγονται οι επικαλύψεις και/ή οι διπλές προσπάθειες κατά τη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών και των τριών οργανισμών, επιτυγχάνοντας έτσι οικονομίες κλίμακας.

3. Το εγχειρίδιο εστιάζει στους πέντε τομείς διοργανικής συνεργασίας: ανταλλαγή πληροφοριών, υπηρεσίες επιτήρησης και επικοινωνιών, ανάπτυξη ικανοτήτων, ανάλυση κινδύνων και ανταλλαγή ικανοτήτων. Το εγχειρίδιο περιορίζεται κυρίως σε διατομεακά θέματα και καλύπτει τα κράτη μέλη της ΕΕ και τα κράτη της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών (ΕΖΕΣ).

4. Οι βασικοί τελικοί χρήστες του παρόντος εγχειριδίου είναι οι εθνικές αρχές για κάθε καθήκον ακτοφυλακής σε κάθε κράτος μέλος. Το εγχειρίδιο έχει σκοπό να υποστηρίζει τις εθνικές αρχές που είναι αρμόδιες για τον σχεδιασμό και τον συντονισμό δραστηριοτήτων, οι οποίες χρειάζεται να γνωρίζουν και να κατανοούν πώς είναι οργανωμένοι οι εταίροι τους και ποιες υπηρεσίες και ποια συνεργασία προσφέρουν.

5. Η «ανταλλαγή πληροφοριών» πραγματοποιείται με πλήρη σεβασμό για τα δικαιώματα πρόσβασης σε δεδομένα, πληροφορίες και στοιχεία μέσω ενός φάσματος μηχανισμών, είτε με μη αυτοματοποιημένο τρόπο είτε με αυτοματοποιημένες διαδικασίες/συστήματα. Πραγματοποιείται στο πλαίσιο των ορίων του νομικού πλαισίου των οργανισμών και συμμορφώνεται με τα θεμελιώδη δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων προστασίας δεδομένων.

6. Το εγχειρίδιο δεν θεσπίζει τυχόν νέα δικαιώματα ή καθήκοντα για τις εθνικές αρχές που είναι αρμόδιες για την εκτέλεση καθηκόντων ακτοφυλακής ούτε προσφέρει τυχόν ερμηνευτική καθοδήγηση σχετικά με υφιστάμενους ρόλους, κανόνες και ευθύνες. Το εγχειρίδιο δεν επηρεάζει τις νόμιμες υποχρεώσεις των κρατών μελών ή των οργανισμών και δεν χρησιμοποιείται για την παρουσίαση υπηρεσιών που σχεδιάζουν τα ενδιαφερόμενα μέρη.

7. Το εγχειρίδιο συμπληρώνεται με πρακτικές πληροφορίες, στις οποίες περιλαμβάνονται: α) κατάλογοι υπηρεσιών, προϊόντων, μαθημάτων κατάρτισης, κατευθυντήριων γραμμών και οδηγών για βέλτιστες πρακτικές όλων των διοργανικών δραστηριοτήτων που υποστηρίζουν καθήκοντα ακτοφυλακής στα κράτη μέλη· β) περιφερειακά/διεθνή/εθνικά/διμερή/πολυμερή πλαίσια συνεργασίας· και γ) «ενημερωτικά δελτία ανά χώρα» που παρέχουν λεπτομέρειες σχετικά με τη δομή και την οργάνωση των καθηκόντων ακτοφυλακής στα κράτη μέλη της ΕΕ και στα κράτη της ΕΖΕΣ.

8. Οι τρεις οργανισμοί θα πρέπει να επικαιροποιούν διαρκώς αυτές τις πρακτικές πληροφορίες, σύμφωνα με τα στοιχεία που υποβάλλουν οι εθνικές αρχές όσον αφορά τα «ενημερωτικά δελτία ανά χώρα». Οι πληροφορίες θα εμφανίζονται σε διαδικτυακή πλατφόρμα που διαχειρίζεται η EFCA σε στενή συνεργασία με τους άλλους δύο οργανισμούς και την Επιτροπή.

9. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ακολουθούν τις κατευθυντήριες γραμμές, τις συστάσεις και τις βέλτιστες πρακτικές για την ανταλλαγή πληροφοριών που περιλαμβάνονται στο εγχειρίδιο, να συνεργάζονται μεταξύ τους για να τηρούν τα «ενημερωτικά δελτία ανά χώρα» επικαιροποιημένα, χωρίς διπλές αναφορές σε περίπτωση που κάποιες πληροφορίες έχουν ήδη καταστεί διαθέσιμες στους οργανισμούς.

10. Η παρούσα σύσταση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 20 Ιουλίου 2021.

Για την Επιτροπή
Virginijus SINKEVICIUS
Μέλος της Επιτροπής

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. **ΕΙΣΑΓΩΓΗ**

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση υπάρχουν περισσότερες από 300 στρατιωτικές και μη στρατιωτικές αρχές οι οποίες είναι αρμόδιες για την εκτέλεση καθηκόντων ακτοφυλακής. Είναι απαραίτητη η διασφάλιση στενής διασυνοριακής και διατομεακής ([1]) συνεργασίας και συντονισμού μεταξύ αυτών των αρχών προκειμένου να αποφεύγονται οι επικαλύψεις και οι διπλές προσπάθειες και να δημιουργούνται συνέργειες.

Στην ΕΕ και στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Ελέγχου της Αλιείας (στο εξής: EFCA), ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια στη Θάλασσα (στο εξής: EMSA) και ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (στο εξής: Frontex) υποστηρίζουν τις εθνικές αρχές στην εκτέλεση καθηκόντων ακτοφυλακής. Για την παροχή αυτής της υποστήριξης σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο, και κατά περίπτωση σε διεθνές επίπεδο, οι ιδρυτικοί κανονισμοί για καθέναν από τους τρεις οργανισμούς τροποποιήθηκαν το 2016 με ένα κοινό άρθρο όσον αφορά την ευρωπαϊκή συνεργασία στα καθήκοντα ακτοφυλακής ([2]). Το κοινό άρθρο προσδιορίζει τους εξής πέντε τομείς συνεργασίας:

1) «ανταλλαγή, συγκερασμός και ανάλυση πληροφοριών διαθέσιμων στα συστήματα υποβολής αναφορών από τα πλοία και σε άλλα συστήματα πληροφοριών, τα οποία τηρούνται ή είναι προσβάσιμα από τους εν λόγω οργανισμούς, σύμφωνα με τις αντίστοιχες νομικές βάσεις τους και με την επιφύλαξη της κυριότητας των δεδομένων από τα κράτη μέλη·

2) παροχή υπηρεσιών επικοινωνίας και επιτήρησης, βασισμένων σε τεχνολογία αιχμής, συμπεριλαμβανομένων διαστημικών και επίγειων υποδομών και αισθητήρων συνδεδεμένων σε οποιοδήποτε είδος πλατφόρμας·

3) ανάπτυξη ικανοτήτων μέσω της εφαρμογής κατευθυντήριων γραμμών και συστάσεων, και του καθορισμού βέλτιστων πρακτικών, καθώς και μέσω της παροχής εκπαίδευσης και ανταλλαγής προσωπικού·

4) ενίσχυση της ανταλλαγής πληροφοριών και της συνεργασίας κατά την εκτέλεση καθηκόντων ακτοφυλακής, μεταξύ άλλων με την ανάλυση των επιχειρησιακών προκλήσεων και των αναδυόμενων κινδύνων στον θαλάσσιο τομέα·

5) ανταλλαγή ικανοτήτων μέσω του σχεδιασμού και της υλοποίησης επιχειρήσεων πολλαπλού σκοπού αλλά και της κοινής χρήσης πόρων και λοιπών ικανοτήτων, στον βαθμό που αυτές οι δραστηριότητες συντονίζονται από τους εν λόγω φορείς, με τη συμφωνία των αρμόδιων αρχών των ενδιαφερόμενων κρατών μελών.»

Η κατάρτιση «πρακτικού εγχειριδίου» σχετικά με την ευρωπαϊκή συνεργασία στα καθήκοντα ακτοφυλακής προβλέπεται επίσης στο κοινό άρθρο των τροποποιημένων ιδρυτικών κανονισμών των τριών οργανισμών, όπως περιγράφεται παρακάτω:

«Η Επιτροπή, σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη, τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Ασφάλεια στη Θάλασσα, τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής και την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Ελέγχου της Αλιείας, καθιστά διαθέσιμο πρακτικό εγχειρίδιο σχετικά με την ευρωπαϊκή συνεργασία στα καθήκοντα ακτοφυλακής. Το εν λόγω εγχειρίδιο περιέχει κατευθυντήριες γραμμές, συστάσεις και βέλτιστες πρακτικές για την ανταλλαγή πληροφοριών. Η Επιτροπή εγκρίνει το εγχειρίδιο υπό τη μορφή σύστασης.»

Το πρακτικό εγχειρίδιο παρέχει σε ένα έγγραφο διαφανή κατάλογο των υπηρεσιών και των πληροφοριών που είναι διαθέσιμες μέσω των τριών οργανισμών της ΕΕ. Επομένως, μπορεί να συμβάλλει ώστε να δημιουργούνται συνέργειες και να αποφεύγονται οι οι επικαλύψεις και/ή διπλές προσπάθειες κατά τη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών και των οργανισμών.

2. **ΙΣΤΟΡΙΚΟ**

Η ιδέα για το εγχειρίδιο διατυπώθηκε αρχικά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε ένα έγγραφο συζήτησης που παρουσιάστηκε στην πρώτη ετήσια εκδήλωση για την ευρωπαϊκή ακτοφυλακή (AECGE) η οποία διεξήχθη στην Ισπανία τον Απρίλιο του 2018. Στη συνέχεια, τα κράτη μέλη, μέσω των διοικητικών συμβουλίων του καθενός από τους οργανισμούς, όρισαν εμπειρογνώμονες οι οποίοι θα συνέβαλλαν στην κατάρτιση του εγχειριδίου. Συγκροτήθηκε επίσης μικρή διοργανική ομάδα εργασίας για την υλοποίηση της πρώτης έκδοσης.

Το έργο ξεκίνησε κατά την εναρκτήρια συνάντηση εργασίας που διοργάνωσε ο EMSA στη Λισαβόνα στις 29 Ιανουαρίου 2019, στο οποίο συμμετείχαν εμπειρογνώμονες από τα κράτη μέλη. Πριν από τη συνάντηση εργασίας, η διοργανική ομάδα εργασίας σύνταξε έγγραφο συζήτησης, το οποίο εγκρίθηκε από την Επιτροπή και στη συνέχεια διανεμήθηκε σε όσους συμμετείχαν στο σεμινάριο. Τα κράτη μέλη της ΕΕ και τα κράτη της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών (ΕΖΕΣ) όρισαν 43 εμπειρογνώμονες προκειμένου να συμμετάσχουν στη διαδικασία σύνταξης. Η Επιτροπή εκπροσωπήθηκε στη συνάντηση εργασίας από τη Γενική Διεύθυνση Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων (ΓΔ HOME), τη Γενική Διεύθυνση Θαλάσσιας Πολιτικής και Αλιείας (ΓΔ MARE) και τη Γενική Διεύθυνση Κινητικότητας και Μεταφορών (ΓΔ MOVE).

([1]) Η «διατομεακή» συνεργασία και συντονισμός αφορούν καθήκοντα ακτοφυλακής που εκτελούνται υπό την αρμοδιότητα τουλάχιστον δύο οργανισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (π.χ. υπηρεσιών ελέγχου της αλιείας και των συνόρων).

([2]) Άρθρο 8 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/473· άρθρο 69 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1896· άρθρο 2β παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1406/2002 (ενοποιημένη έκδοση της 6ης Οκτωβρίου 2016).

Το έγγραφο συζήτησης πρότεινε τα εξής τρία βασικά στοιχεία για το εγχειρίδιο:

α) κατάλογοι υπηρεσιών, προϊόντων, μαθημάτων κατάρτισης, κατευθυντήριων γραμμών και οδηγών για βέλτιστες πρακτικές όλων των διοργανικών δραστηριοτήτων που υποστηρίζουν καθήκοντα ακτοφυλακής στα κράτη μέλη·

β) πλαίσια περιφερειακής συνεργασίας· και

γ) «ενημερωτικά δελτία ανά χώρα» που παρέχουν λεπτομέρειες σχετικά με τη δομή και την οργάνωση των καθηκόντων ακτοφυλακής.

Η προσέγγιση αυτή για το περιεχόμενο του εγχειριδίου εγκρίθηκε συνολικά από τους εκπροσώπους των κρατών μελών και την Επιτροπή. Έθεσε τα θεμέλια για τη διαδικασία σύνταξης και για συνεχή διάλογο με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών.

2.1. **Χρήστες**

Οι βασικοί τελικοί χρήστες του εγχειριδίου είναι οι εθνικές αρχές για κάθε καθήκον ακτοφυλακής σε κάθε κράτος μέλος. Το εγχειρίδιο έχει σκοπό να υποστηρίξει τις εθνικές αρχές που είναι αρμόδιες για τον σχεδιασμό και τον συντονισμό δραστηριοτήτων, οι οποίες χρειάζεται να γνωρίζουν και να κατανοούν πώς είναι οργανωμένοι οι εταίροι τους και ποιες υπηρεσίες και ποια συνεργασία προσφέρουν.

2.2. **Στόχοι**

Στόχοι του εγχειριδίου είναι οι εξής:

α) να περιγράψει όλες τις διατομεακές υπηρεσίες που είναι διαθέσιμες μέσω των οργανισμών και να χρησιμεύσει ως οδηγός για τα κράτη μέλη και τους οργανισμούς όσον αφορά τον τρόπο πρόσβασης στις εν λόγω υπηρεσίες·

β) να παράσχει επισκόπηση των ευκαιριών κατάρτισης και των οδηγών που αναπτύσσουν οι οργανισμοί, καθώς και του τρόπου πρόσβασης σε αυτά·

γ) να παράσχει επισκόπηση των υφιστάμενων μηχανισμών συνεργασίας με καθήκοντα ακτοφυλακής που σχετίζονται με το πρακτικό έργο των κρατών μελών·

δ) να παράσχει στα κράτη μέλη ενημερωτικά δελτία που απαριθμούν τις εθνικές αρχές οι οποίες εμπλέκονται σε καθήκοντα ακτοφυλακής, συμπεριλαμβανομένων των σημείων επαφής τους.

Το εγχειρίδιο καταρτίστηκε ως πρακτικός οδηγός και περιλαμβάνει παραπομπές σε βέλτιστες πρακτικές για τους τελικούς χρήστες. Δεν έχει σκοπό να καλύψει όλες τις διαθέσιμες υπηρεσίες, αλλά να περιγράψει τις υπηρεσίες αυτές και να χρησιμεύσει ως οδηγός για τα κράτη μέλη και τους οργανισμούς όσον αφορά τον τρόπο πρόσβασης σε αυτές, κατά περίπτωση. Οι κατάλογοι και τα ενημερωτικά δελτία, που συμπληρώνουν το εγχειρίδιο, ενδέχεται να τροποποιούνται κατά καιρούς προκειμένου να αντανακλούν τυχόν ρυθμιστικές αλλαγές ή τροποποιήσεις στη διοργανική συνεργασία και στη συνεργασίας των κρατών μελών.

Το εγχειρίδιο καλύπτει υφιστάμενες δραστηριότητες στον τομέα των καθηκόντων ακτοφυλακής και αποτελεί το σημείο εισόδου από το οποίο οι εθνικές αρχές των κρατών μελών μπορούν να λαμβάνουν τις προαναφερθείσες πληροφορίες. Το εγχειρίδιο δεν έχει σκοπό να επηρεάσει τις νόμιμες εντολές/υποχρεώσεις των κρατών μελών ή των οργανισμών και δεν θα πρέπει να χρησιμοποιείται για την παρουσίαση υπηρεσιών που σχεδιάζουν τα ενδιαφερόμενα μέρη (δηλ. δεν είναι «κατάλογος επιθυμιών» που απαριθμεί δυνητικές δραστηριότητες).

Σε εθνικό επίπεδο, αναφέρονται όλοι οι φορείς, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που ενδέχεται να μην εκπροσωπούνται στην EFCA, στον EMSA ή στον Frontex, όπως πολεμικό ναυτικό ή τελωνειακές αρχές.

2.3. **Πεδίο εφαρμογής του εγχειριδίου**

Το εγχειρίδιο:

α) καλύπτει τους πέντε τομείς διοργανικής συνεργασίας·

β) περιορίζεται κυρίως σε διατομεακά θέματα·

γ) καλύπτει θέματα που αφορούν συγκεκριμένο καθήκον τα οποία ενδέχεται να εμπίπτουν στην αρμοδιότητα τουλάχιστον δύο οργανισμών (π.χ. θαλάσσια επιτήρηση)·

δ) καλύπτει τα κράτη μέλη της ΕΕ και τα κράτη της ΕΖΕΣ·

ε) περιλαμβάνει τη συμβολή των κρατών μελών υπό τη μορφή ενημερωτικών δελτίων, συμπεριλαμβανομένου του προσδιορισμού υφιστάμενων περιφερειακών και διεθνών μηχανισμών συνεργασίας·

στ) περιλαμβάνει όλους τους φορείς (στρατιωτικούς και μη) που είναι αρμόδιοι για την εκτέλεση καθηκόντων ακτοφυλακής (π.χ. καλύπτεται το πολεμικό ναυτικό κράτους μέλους το οποίο εκτελεί καθήκοντα ακτοφυλακής).

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το εγχειρίδιο δεν καλύπτει καθήκοντα ακτοφυλακής που δεν εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των εντολών που έχουν λάβει οι οργανισμοί.

2.4. **Περιεχόμενο του εγχειριδίου**

Το εγχειρίδιο, που συμπληρώνεται από τους καταλόγους και τα ενημερωτικά δελτία, περιλαμβάνει τα στοιχεία που περιγράφονται κατωτέρω.

α) Ο κατάλογος υπηρεσιών εστιάζει σε διοργανικές υπηρεσίες που είναι επί του παρόντος διαθέσιμες στα ενδιαφερόμενα μέρη των κρατών μελών και οι οποίες υποστηρίζουν την εκτέλεση καθηκόντων ακτοφυλακής.

β) Ο κατάλογος κατάρτισης, ο οποίος αποτελεί αναπόσπαστο μέρος των δραστηριοτήτων ανάπτυξης ικανοτήτων των οργανισμών, καλύπτει όλα τα μαθήματα που προσφέρουν οι τρεις οργανισμοί (σε όλους τους θαλάσσιους τομείς) και τα οποία είναι επί του παρόντος διαθέσιμα στα ενδιαφερόμενα μέρη των κρατών μελών. Αυτά τα μαθήματα κατάρτισης οργανώνονται είτε από έναν και μόνο οργανισμό είτε από κοινού από δύο ή τρεις οργανισμούς.

γ) Ο κατάλογος κατευθυντήριων γραμμών και οδηγών για βέλτιστες πρακτικές έχει σκοπό να καλύψει όλες τις κατευθυντήριες γραμμές και τους οδηγούς για βέλτιστες πρακτικές που διατίθενται στα ενδιαφερόμενα μέρη μέσω των τριών οργανισμών. Αυτές οι κατευθυντήριες γραμμές και οι οδηγοί για βέλτιστες πρακτικές παρέχονται είτε από έναν και μόνο οργανισμό είτε από κοινού από δύο ή τρεις οργανισμούς. Επιπλέον, υπάρχουν αρκετές συμφωνίες περιφερειακής συνεργασίας που έχουν θεσπιστεί από μακρού εντός της Ευρώπης και πέραν αυτής στις οποίες εμπλέκονται ενδιαφερόμενα μέρη από την ΕΕ. Στο πλαίσιο αυτών των συμφωνιών, έχει εκπονηθεί μεγάλος αριθμός κατευθυντήριων γραμμών και οδηγών για βέλτιστες πρακτικές που θεωρείται ότι σχετίζονται με το εγχειρίδιο, οπότε ο κατάλογος οδηγών περιλαμβάνει τις αντίστοιχες παραπομπές.

δ) Η ενότητα για την περιφερειακή/διεθνή/διμερή/πολυμερή συνεργασία παρέχει ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα μερικών μηχανισμών συντονισμού και συνεργασίας που υφίστανται στην Ευρώπη και πέραν αυτής σε ολόκληρο το φάσμα των καθηκόντων ακτοφυλακής. Μια ειδική ενότητα (διαθέσιμη μέσω της ειδικής διαδικτυακής πλατφόρμας) καλύπτει αρκετούς από αυτούς τους μηχανισμούς, και ο καθένας τους συνδέεται με το επιμέρους ενημερωτικό δελτίο που αφορά την οικεία χώρα (βλέπε κατωτέρω). Έτσι η κάθε χώρα μπορεί να δηλώσει αν συμμετέχει σε καθέναν από αυτούς τους μηχανισμούς.

ε) Τα ενημερωτικά δελτία ανά χώρα έχουν σκοπό να εξηγήσουν ποιος οργανισμός εμπλέκεται σε ποιο συγκεκριμένο καθήκον ακτοφυλακής σε κάθε χώρα. Το υπόδειγμα για τα ενημερωτικά δελτία καταρτίστηκε σε διαβούλευση με τους εμπειρογνώμονες που όρισαν τα διοικητικά συμβούλια των οργανισμών, και στη συνέχεια τα υποδείγματα συμπληρώθηκαν από τις επιμέρους χώρες.

3. **ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΑΚΤΟΦΥΛΑΚΗΣ ΚΑΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΙΥΠΗΡΕΣΙΑΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ**

3.1. **Πεδίο εφαρμογής**

Για τους σκοπούς του εγχειριδίου, ως «καθήκοντα ακτοφυλακής» νοούνται τα καθήκοντα στα οποία αναφέρονται συνήθως οι τρεις οργανισμοί. Ο κατάλογος εκπονήθηκε αρχικά από το Ευρωπαϊκό Φόρουμ για τις υπηρεσίες ακτοφυλακής (ECGFF) ως εξής (όχι με σειρά προτεραιότητας):

α) θαλάσσια ασφάλεια, περιλαμβανομένης της διαχείρισης της κυκλοφορίας των πλοίων·

β) ναυτικά ατυχήματα και υπηρεσία επιθαλάσσιας αρωγής·

γ) επιθεώρηση και έλεγχος αλιείας·

δ) έλεγχος θαλάσσιων συνόρων·

ε) προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και αντιμετώπιση σχετικών συμβάντων·

στ) πρόληψη και καταστολή της παράνομης διακίνησης και εμπορίας και σχετική επιβολή του ναυτικού δικαίου·

ζ) θαλάσσια έρευνα και διάσωση·

η) θαλάσσια παρακολούθηση και επιτήρηση·

θ) δραστηριότητες θαλάσσιων τελωνείων·

ι) αντιμετώπιση ναυτικών ατυχημάτων και καταστροφών·

ια) ασφάλεια στη θάλασσα και ασφάλεια πλοίων και λιμένων.

3.2. **Διοργανική συνεργασία**

Στο πλαίσιο της δέσμης μέτρων για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή που εγκρίθηκε από την ΕΕ τον Σεπτέμβριο του 2016, οι ιδρυτικοί κανονισμοί των τριών οργανισμών τροποποιήθηκαν προκειμένου να συμπεριλάβουν τη μεταξύ τους συνεργασία για την υποστήριξη των εθνικών αρχών που εκτελούν καθήκοντα ακτοφυλακής. Αυτό έγινε προκειμένου να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα και η αποδοτικότητα της υποστήριξης που προσφέρουν η EFCA, ο EMSA και ο Frontex στα αντίστοιχα ενδιαφερόμενα μέρη.

Οι τροποποιημένοι κανονισμοί παρέχουν επίσης ρητή νομική βάση προκειμένου οι τρεις οργανισμοί να ενώσουν τις δυνάμεις τους και να εξορθολογήσουν τις δραστηριότητές τους με σκοπό την αύξηση της επίγνωσης της κατάστασης στον θαλάσσιο τομέα και της αντιμετώπισης σχετικών συμβάντων, καθώς και την παροχή εξατομικευμένων υπηρεσιών στις εθνικές αρχές που εκτελούν καθήκοντα ακτοφυλακής.

Η εντολή ορίζει ρητά πέντε τομείς συνεργασίας, όπως περιγράφονται στην ενότητα 1 του παρόντος εγγράφου, αλλά οι συννομοθέτες επέτρεψαν στους οργανισμούς να ορίσουν πώς θα εφαρμοστεί στην πράξη η συνεργασία αυτή και να την τυποποιήσουν υπό τη μορφή συμφωνίας εργασίας. Η εν λόγω συμφωνία εργασίας εγκρίθηκε από τα διοικητικά συμβούλια του Frontex, της EFCA και του EMSA.

Στη συνέχεια οι τρεις οργανισμοί κατάρτισαν από κοινού τριμερή συμφωνία εργασίας (στο εξής: ΤΣΕ) που εγκρίθηκε από τα αντίστοιχα διοικητικά τους συμβούλια, η οποία άρχισε να ισχύει τον Μάρτιο του 2017 και παρατάθηκε τον Μάρτιο του 2021. Η ΤΣΕ προβλέπει τη δημιουργία διευθύνουσας επιτροπής για τη διαχείριση της διοργανικής συνεργασίας στους πέντε τομείς που όρισαν οι συννομοθέτες.

Η διευθύνουσα επιτροπή εγκρίνει, πριν από την 1η Σεπτεμβρίου κάθε έτους, το ετήσιο στρατηγικό σχέδιο για την υλοποίηση της ΤΣΕ. Στη συνέχεια το σχέδιο υποβάλλεται στα διοικητικά συμβούλια της EFCA, του EMSA και του Frontex για έγκριση και ενσωμάτωση στα ενιαία προγραμματικά έγγραφα των τριών οργανισμών.

Το ετήσιο στρατηγικό σχέδιο περιγράφει προτεραιότητες σύμφωνα με τους πέντε τομείς συνεργασίας. Αποτελεί τη βάση για τα ετήσια σχέδια εφαρμογής, τα οποία ορίζουν λεπτομερώς τις δραστηριότητες που θα εκτελέσει κάθε οργανισμός δυνάμει του πλαισίου συνεργασίας σε θέματα ακτοφυλακής σε ένα δεδομένο έτος.

Επίσης, συμφωνήθηκε το 2017 ότι η ετήσια εκδήλωση της ευρωπαϊκής ακτοφυλακής θα οργανώνεται από τον οργανισμό που ασκεί κάθε φορά την προεδρία της διευθύνουσας επιτροπής της ΤΣΕ. Σκοπός της ετήσιας εκδήλωσης της ευρωπαϊκής ακτοφυλακής είναι να διαβουλεύεται με τις εθνικές αρχές που εκτελούν καθήκοντα ακτοφυλακής και άλλους ενωσιακούς και διεθνείς εταίρους σχετικά με τις δραστηριότητες συνεργασίας των τριών οργανισμών.

3.3. **Συμφωνίες επιπέδου υπηρεσιών**

Υπάρχουν ήδη αρκετές συμφωνίες επιπέδου υπηρεσιών (στο εξής: ΣΕΥ) μεταξύ των τριών οργανισμών. Αυτές οι ΣΕΥ αφορούν την καθημερινή επιχειρησιακή υποστήριξη των οργανισμών για την εκτέλεση καθηκόντων ακτοφυλακής.

Ακολουθεί κατάλογος των ΣΕΥ που ίσχυαν μεταξύ των τριών οργανισμών τον Μάιο του 2020:

α) ΣΕΥ μεταξύ της EFCA και του EMSA, η οποία συνήφθη το 2012 και έκτοτε ανανεώνεται και διευρύνεται τακτικά. Επί του παρόντος, ανανεώνεται αυτόματα σε ετήσια βάση και καλύπτει την παροχή ειδικών ολοκληρωμένων θαλάσσιων υπηρεσιών από τον EMSA στην EFCA και μηχανισμών προκειμένου να χρησιμοποιούνται σκάφη που έχει ναυλώσει ο EMSA για δραστηριότητες της EFCA. Δίνει επίσης τη δυνατότητα στην EFCA να χρησιμοποιεί τα τηλεκατευθυνόμενα αεροπορικά συστήματα (RPAS) του EMSA για δραστηριότητες παρακολούθησης και ελέγχου της αλιείας και για τη συνεργασία για την αντιμετώπιση περιστατικών ρύπανσης.

β) ΣΕΥ μεταξύ του EMSA και του Frontex, η οποία καταρτίστηκε το 2013 και έκτοτε ανανεώνεται και διευρύνεται τακτικά. Επί του παρόντος, ισχύει επ' αόριστον και καλύπτει την παροχή ειδικών θαλάσσιων υπηρεσιών από τον EMSA για την υποστήριξη του Ευρωπαϊκού Συστήματος Επιτήρησης των Συνόρων (EUROSUR) για τον Frontex, καθώς και ενός μηχανισμού που δίνει τη δυνατότητα στον Frontex να χρησιμοποιεί τα τηλεκατευθυνόμενα αεροπορικά συστήματα του EMSA για δραστηριότητες ελέγχου των συνόρων.

γ) ΣΕΥ μεταξύ της EFCA και του Frontex για την παροχή υπηρεσιών υποστήριξης των δραστηριοτήτων της EFCA, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών εναέριας επιτήρησης και της ανάπτυξης περιπολικών σκαφών ανοιχτής θάλασσας. Ανανεώνεται αυτόματα σε ετήσια βάση.

δ) ΣΕΥ μεταξύ της EFCA και του Frontex για την παροχή υπηρεσιών επιτήρησης των συνόρων στο πλαίσιο του EUROSUR. Ανανεώνεται αυτόματα σε ετήσια βάση και επικαιροποιείται και τροποποιείται σε τακτική βάση.

4. **ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ**

Ο κατάλογος υπηρεσιών απαριθμεί τις υπηρεσίες που είναι διαθέσιμες στα κράτη μέλη και τους τρεις οργανισμούς, των οποίων η εκτέλεση απαιτεί την εμπλοκή δύο ή περισσότερων οργανισμών.

Δεδομένου ότι τα καθήκοντα ακτοφυλακής συνεπάγονται δράσεις «βάσει περιστατικών» ([3]) και/ή δράσεις «βάσει παρακολούθησης» ([4]) , οι τρεις οργανισμοί αναπτύσσουν υπηρεσίες για την υποστήριξη των δράσεων αυτών.

([3]) «Βάσει περιστατικών»: οι αρχές είναι σε ετοιμότητα προκειμένου να αντιμετωπίσουν ειδικές καταστάσεις όταν τους ζητηθεί, π.χ. περιστατικά έρευνας και διάσωσης.

([4]) «Βάσει παρακολούθησης»: οι αρχές περιπολούν και επιτηρούν διαρκώς τις θαλάσσιες λεκάνες για να εντοπίσουν δυνητικές παράνομες καταστάσεις, π.χ. παράνομες αλιευτικές δραστηριότητες ή σκάφη που εμπλέκονται σε λαθρεμπόριο ή σε παράνομες απορρίψεις πετρελαίου.

Ο κατάλογος υπηρεσιών που εξηγεί ποιοι και πώς μπορούν να έχουν πρόσβαση στις εν λόγω υπηρεσίες είναι διαθέσιμος στη συνοδευτική διαδικτυακή πλατφόρμα. Επίσης, περιγράφονται παρακάτω τα βασικά σύνολα δεδομένων που χρησιμοποιούνται για την παροχή των υπηρεσιών αυτών.

Η υπηρεσία μπορεί να περιλαμβάνει μια σειρά συνόλων δεδομένων, σχετικών βάσεων δεδομένων, πλατφορμών και εργαλείων. Μπορεί να συνδυάζει διαδικασίες που περιλαμβάνουν τη συλλογή, τη διαχείριση, την εκμετάλλευση και την προβολή δεδομένων.

4.1. **Θέσεις, χαρακτηριστικά και σχετικά δεδομένα πλοίων**

Χρησιμοποιούνται αρκετές πηγές δεδομένων για την παροχή αυτών των υπηρεσιών. Για παράδειγμα, οι υπηρεσίες του EMSA βασίζονται σε προηγμένη επεξεργασία δεδομένων, με τη χρήση δεδομένων που είναι διαθέσιμα είτε άμεσα μέσω των θαλάσσιων εφαρμογών του οργανισμού είτε από εξωτερικές πηγές. Ανάλογα με τον χρήστη, διάφοροι συνδυασμοί δεδομένων μπορούν να προωθηθούν άμεσα στα εθνικά συστήματα, οι οποίοι παρουσιάζονται σε μια γραφική διεπαφή φιλική προς τον χρήστη και προβάλλονται σε φορητές συσκευές. Τα δεδομένα διανέμονται ανάλογα με τα δικαιώματα πρόσβασης που έχουν οριστεί.

Παρακάτω αναφέρονται μερικές από τις βασικές πηγές δεδομένων:

α) Επίγειο σύστημα αυτόματης αναγνώρισης

Το επίγειο σύστημα αυτόματης αναγνώρισης (T-AIS) είναι ένα ναυτιλιακό σύστημα εκπομπής που βασίζεται στη μετάδοση ραδιοσημάτων πολύ υψηλής συχνότητας. Τα πλοία αποστέλλουν αναφορές με την ταυτότητα, τη θέση και την πορεία τους, καθώς και στοιχεία για το φορτίο τους. Στην Ευρώπη, η ανταλλαγή μηνυμάτων AIS πραγματοποιείται μέσω του συστήματος SafeSeaNet (SSN).

β) Το ενωσιακό σύστημα ανταλλαγής ναυτιλιακών πληροφοριών (SafeSeaNet)

Το ενωσιακό σύστημα ανταλλαγής ναυτιλιακών πληροφοριών (SSN) ([5]) είναι ένα διατομεακό και διασυνοριακό σύστημα κοινοποίησης και ανταλλαγής πληροφοριών που παρέχει ολοκληρωμένες θαλάσσιες υπηρεσίες για την ασφάλεια της ναυσιπλοΐας, την ασφάλεια των πλοίων και των λιμένων, την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και την επίτευξη αποδοτικών θαλάσσιων μεταφορών και ναυτιλιακής κίνησης, καθώς και για την επίγνωση της κατάστασης στη θάλασσα και τη θαλάσσια επιτήρηση. Το σύστημα συνδέει ναυτιλιακές αρχές από ολόκληρη την Ευρώπη μέσω ενός δικτύου ανταλλαγής ναυτιλιακών δεδομένων. Το σύστημα SSN περιλαμβάνει στοιχεία πλοίων από συστήματα AIS, συστήματα υποχρεωτικής αναφοράς, δεδομένα για ελλιμενισμούς, για επικίνδυνα και ρυπογόνα εμπορεύματα, για την ασφάλεια, για απόβλητα και κατάλοιπα φορτίου, καθώς και πληροφορίες για περιστατικά που σχετίζονται με την ασφάλεια.

Ο EMSA είναι αρμόδιος για την ανάπτυξη, τη λειτουργία και τη συντήρηση του κεντρικού συστήματος SSN και αλληλεπιδρά με χρήστες σε λειτουργική βάση.

γ) Σύστημα αυτόματης αναγνώρισης (AIS) μέσω δορυφόρου

Επίσης, δορυφόροι μπορούν να λαμβάνουν μηνύματα για τη θέση των πλοίων από το σύστημα AIS. Η ανταλλαγή στοιχείων του συστήματος AIS μέσω δορυφόρου, με τη μεσολάβηση εμπορικών παρόχων, έχει αυξήσει το γεωγραφικό εύρος εντοπισμού των πλοίων. Στην περίπτωση αυτή, τα δεδομένα λαμβάνονται εντός διαστήματος μικρότερου της μιας ώρας.

Τα δορυφορικά δεδομένα του συστήματος AIS που είναι διαθέσιμα μέσω του EMSA και κοινοποιούνται στην EFCA και στον Frontex καλύπτουν ολόκληρη την υφήλιο.

δ) Σύστημα αναγνώρισης και εξ αποστάσεως παρακολούθησης πλοίων

Το σύστημα αναγνώρισης και εξ αποστάσεως παρακολούθησης πλοίων (LRIT) είναι ένα παγκόσμιο σύστημα αναγνώρισης και παρακολούθησης πλοίων που βασίζεται σε δορυφορικές επικοινωνίες. Σύμφωνα με τους κανονισμούς του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού (ΔΝΟ), τα επιβατηγά πλοία, τα φορτηγά πλοία (ολικής χωρητικότητας 300 τόνων και άνω) και οι κινητές υπεράκτιες μονάδες ανόρυξης γεωτρήσεων που εκτελούν διεθνείς πλόες αποστέλλουν υποχρεωτικές αναφορές στίγματος ανά 6 ώρες. Ο EMSA διαχειρίζεται το κέντρο δεδομένων LRIT (LRIT CDC), μέσω του οποίου οι χρήστες από τις «συνεργαζόμενες χώρες του LRIT CDC» μπορούν να έχουν πρόσβαση στις πληροφορίες του LRIT οι οποίες αφορούν τα πλοία που φέρουν τη σημαία τους ανά τον κόσμο.

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τις υποχρεωτικές αναφορές στίγματος δωρεάν, καθώς το σχετικό κόστος καλύπτεται από τον EMSA από τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Ισχύει συμφωνία βάσει της οποίας τα κράτη μέλη μπορούν να επιλέξουν να ανταλλάσσουν με άλλα κράτη μέλη, δωρεάν, δεδομένα σχετικά με τα πλοία που φέρουν τη σημαία τους.

([5]) Οδηγία 2002/59/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 2002, για τη δημιουργία κοινοτικού συστήματος παρακολούθησης της κυκλοφορίας των πλοίων και ενημέρωσης και την κατάργηση της οδηγίας 93/75/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 208 της 5.8.2002, σ. 10) (τροποποιήθηκε αργότερα) «προκειμένου να ενισχυθούν η ασφάλεια και η αποτελεσματικότητα της θαλάσσιας κυκλοφορίας, να βελτιωθεί η ανταπόκριση των αρχών σε συμβάντα, ατυχήματα, ή ενδεχομένως επικίνδυνα περιστατικά στη θάλασσα, μεταξύ άλλων με επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης, και να διευκολυνθούν η πρόληψη και η ανίχνευση της ρύπανσης από πλοία».

Επιπλέον, οι χρήστες από τις «συνεργαζόμενες χώρες του LRIT CDC» μπορούν να λαμβάνουν, κατόπιν αιτήματός τους και επ' αμοιβή, δεδομένα σχετικά με πλοία οποιασδήποτε σημαίας τα οποία πρόκειται να εισέλθουν σε ύδατα της ΕΕ ή πλέουν εντός 1 000 ναυτικών μιλίων από τα ύδατα αυτά.

ε) Θαλάσσιες κεντρικές βάσεις δεδομένων αναφοράς του EMSA

Ο EMSA διαχειρίζεται πολλές θαλάσσιες κεντρικές βάσεις δεδομένων. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον (και σε σχέση με το ευρωπαϊκό περιβάλλον ναυτιλιακής ενιαίας θυρίδας – EMSWe) παρουσιάζουν η κεντρική βάση δεδομένων του οργανισμού (COD), η κεντρική βάση δεδομένων Hazmat (CHD) και η κεντρική βάση δεδομένων πλοίων (CSD).

Η βάση δεδομένων COD χρησιμοποιείται για την αποθήκευση δεδομένων που αφορούν δημόσιους οργανισμούς, όπως οι τοπικές και εθνικές αρχές οι οποίες εμπλέκονται στο οικοσύστημα SafeSeaNet. Ο αρχικός σκοπός της βάσης δεδομένων COD ήταν να αποτελέσει τη βάση δεδομένων παρακολούθησης της κίνησης στην ξηρά (STMID), η οποία απλουστεύει και διευκολύνει την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τις αρχές και τα παράκτια κέντρα που έχουν καθορίσει τα κράτη μέλη δυνάμει του άρθρου 22 της οδηγίας 2002/59/ΕΚ για τη δημιουργία κοινοτικού συστήματος παρακολούθησης της κυκλοφορίας των πλοίων και ενημέρωσης.

Η βάση δεδομένων CSD μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την αντιπαραβολή των δεδομένων ταυτότητας των πλοίων (IMO, MMSI, όνομα, διακριτικό κλήσης και σημαία) που είναι αποθηκευμένα σε εθνικές βάσεις δεδομένων πλοίων ή λαμβάνονται από αναφέροντα μέρη. Τα στοιχεία των πλοίων (π.χ. χωρητικότητα, μήκος, πλάτος) είναι επίσης διαθέσιμα όταν τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη παρέχουν τις εν λόγω λεπτομέρειες. Η βάση δεδομένων CSD φιλοξενείται στον EMSA και παρέχει κοινή υπηρεσία για εσωτερικούς χρήστες του EMSA και για όλα τα κράτη μέλη.

Ο βασικός σκοπός της βάσης δεδομένων CHD είναι να βελτιώσει την ποιότητα των αναφορών για επικίνδυνα και ρυπογόνα εμπορεύματα που υποβάλλονται μέσω του συστήματος SafeSeaNet. Περιλαμβάνει πλήρη κατάλογο όλων των επικίνδυνων και ρυπογόνων εμπορευμάτων που έχουν κοινοποιηθεί δυνάμει της οδηγίας 2002/59/ΕΚ για τη δημιουργία κοινοτικού συστήματος παρακολούθησης της κυκλοφορίας των πλοίων και ενημέρωσης, όπως έχει τροποποιηθεί ([6]). Παρέχει επίσης πρόσβαση στη βάση δεδομένων ενημερωτικών δελτίων για θαλάσσιες χημικές ουσίες (MAR-CIS) που αφορούν τους σχετικούς κινδύνους από επικίνδυνα και ρυπογόνα προϊόντα. Η βάση δεδομένων CHD είναι προσβάσιμη για τις αρχές των κρατών μελών, τον οικείο κλάδο και το ευρύ κοινό.

στ) Δεδομένα και πληροφορίες ειδικά για την αλιεία

Στο πλαίσιο των κοινών σχεδίων ανάπτυξης μέσων και βάσει διεθνών υποχρεώσεων, η EFCA λαμβάνει ένα φάσμα δεδομένων και υπηρεσιών που σχετίζονται με την αλιεία από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών και διεθνείς οργανισμούς.

— Σύστημα παρακολούθησης σκαφών

Το σύστημα παρακολούθησης σκαφών (VMS) είναι ένα δορυφορικό σύστημα παρακολούθησης, το οποίο παρέχει ανά τακτά διαστήματα δεδομένα στις υπεύθυνες για την αλιεία αρχές της χώρας σημαίας σχετικά με τη θέση, την πορεία και την ταχύτητα των αλιευτικών σκαφών. Στην ΕΕ, η χρήση αυτού του συστήματος είναι υποχρεωτική για αλιευτικά σκάφη συνολικού μήκους 12 μέτρων και άνω ([7]).

Τοποθετείται απαραβίαστο τερματικό επί των αλιευτικών σκαφών. Το εν λόγω τερματικό λαμβάνει μέσω δορυφόρου δεδομένα θέσης από τα παγκόσμια δορυφορικά συστήματα πλοήγησης (GNSS) και κατόπιν μεταδίδει τα δεδομένα VMS μέσω δορυφόρου, συνήθως ανά διαστήματα 1 ή το πολύ 2 ωρών, σε έναν επίγειο σταθμό εδάφους (LES) για αναμετάδοση στο αρμόδιο κέντρο παρακολούθησης της αλιείας. Το σύστημα είναι σχεδιασμένο για να λειτουργεί με απολύτως αυτόματο τρόπο χωρίς να απαιτείται η μη αυτόματη εισαγωγή δεδομένων.

Το σύστημα VMS χρησιμοποιείται για τον έλεγχο των θέσεων σε σχεδόν πραγματικό χρόνο και των ιστορικών θέσεων του αλιευτικού σκάφους με σκοπό τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τα αρχεία αλιευμάτων, την υποστήριξη της εφαρμογής της νομοθεσίας σχετικά με τις παράνομες, λαθραίες και άναρχες (ΠΛΑ) αλιευτικές δραστηριότητες και την υποβοήθηση της εκτέλεσης καθηκόντων ακτοφυλακής. Στο πλαίσιο των κοινών σχεδίων ανάπτυξης μέσων, η EFCA λαμβάνει δεδομένα του συστήματος VMS από όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ που εμπλέκονται σε κάθε κοινό σχέδιο ανάπτυξης μέσων. Τα κράτη μέλη αποστέλλουν επίσης στην EFCA δεδομένα του συστήματος VMS που έχουν λάβει από σκάφη τρίτων χωρών τα οποία έχουν εξουσιοδότηση για την εκτέλεση αλιευτικών δραστηριοτήτων στα ύδατά τους.

Δεδομένου ότι η EFCA συντονίζει επίσης κοινά σχέδια ανάπτυξης μέσων σε διεθνή ύδατα, οργανισμοί διαχείρισης της αλιείας αποστέλλουν στην EFCA δεδομένα του συστήματος VMS από αλιευτικά σκάφη τρίτων χωρών που δραστηριοποιούνται σε αυτές τις περιοχές.

([6]) Οδηγία 2002/59/ΕΚ.

([7]) Ισχύουν εξαιρέσεις σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1224/2009 του Συμβουλίου, της 20ής Νοεμβρίου 2009, περί θεσπίσεως κοινοτικού συστήματος ελέγχου της τήρησης των κανόνων της κοινής αλιευτικής πολιτικής, τροποποιήσεως των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 847/96, (ΕΚ) αριθ. 2371/2002, (ΕΚ) αριθ. 811/2004, (ΕΚ) αριθ. 768/2005, (ΕΚ) αριθ. 2115/2005, (ΕΚ) αριθ. 2166/2005, (ΕΚ) αριθ. 388/2006, (ΕΚ) αριθ. 509/2007, (ΕΚ) αριθ. 676/2007, (ΕΚ) αριθ. 1098/2007, (ΕΚ) αριθ. 1300/2008, (ΕΚ) αριθ. 1342/2008 και καταργήσεως των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 2847/93, (ΕΚ) αριθ. 1627/94 και (ΕΚ) αριθ. 1966/2006 (ΕΕ L 343 της 22.12.2009, σ. 1) .

— Ηλεκτρονικό σύστημα καταχώρισης και αναφοράς

Το ηλεκτρονικό σύστημα καταχώρισης και αναφοράς (ERS) χρησιμοποιείται για την αυτόματη ανταλλαγή δεδομένων σχετικών με τις αλιευτικές δραστηριότητες. Τα δεδομένα αυτά υποβάλλονται από τα αλιευτικά σκάφη στις εθνικές αρχές του κράτους σημαίας και ανταλλάσσονται μέσω του συστήματος ERS με τη χρήση τυποποιημένου μορφότυπου και πρωτοκόλλου μεταξύ του κράτους σημαίας και των υπόλοιπων μερών (του παράκτιου κράτους, του κράτους ελέγχου, της EFCA). Το σύστημα ERS χρησιμοποιείται για τα ημερολόγια αλιείας της ΕΕ (που περιλαμβάνουν τα αλιεύματα και τις δηλώσεις εκφόρτωσης κ.λπ.), και η EFCA λαμβάνει δεδομένα για προκαθορισμένο κατάλογο σκαφών.

4.2. **Πηγές που βασίζονται στη γεωσκόπηση**

α) Υπηρεσία θαλάσσιας επιτήρησης Copernicus

β) Δορυφορικές εικόνες από ραντάρ συνθετικού ανοίγματος (SAR)

Οι αισθητήρες SAR χρησιμοποιούν συχνότητες μικροκυμάτων για την ανάκτηση μετρήσεων οπισθοσκέδασης από την επιφάνεια που ανιχνεύεται από κάτω (στη θάλασσα ή στην ξηρά). Οι εικόνες μπορούν να ληφθούν ανεξάρτητα από τις καιρικές συνθήκες και τη νεφοκάλυψη και οποιαδήποτε ώρα της ημέρας ή της νύχτας.

Οι εικόνες του ωκεανού που λαμβάνονται μέσω SAR εξαρτώνται κατά πολύ από την τραχύτητα της επιφάνειας που προκαλείται από την τάση του ανέμου στη θάλασσα. Μέσω της μέτρησης του ύψους των κυμάτων, οι εικόνες που προκύπτουν απεικονίζουν χαρακτηριστικά που ξεχωρίζουν από το φόντο. Για παράδειγμα, τα σκάφη και άλλες ανθρωπογενείς κατασκευές εμφανίζονται ως λαμπρά στίγματα, ενώ οι πετρελαιοκηλίδες ή οι περιοχές με πολύ ασθενείς ανέμους εμφανίζονται ως σκοτεινά σχήματα.

γ) Οπτικές δορυφορικές εικόνες

Οι οπτικές εικόνες μπορούν να προσφέρουν πληθώρα πληροφοριών σε διαφορετικές ζώνες του φάσματος. Διευκολύνουν την ερμηνεία εικόνων και την αναγνώριση αντικειμένων λόγω του συνδυασμού των συχνοτήτων κόκκινου-πράσινου-μπλε (RGB) και της αυξημένης αντίθεσης, μολονότι εξαρτώνται κατά πολύ από το ηλιακό φως και τις καιρικές συνθήκες. Οι οπτικοί αισθητήρες δεν μπορούν να αποτυπώσουν εικόνες τη νύχτα ή όταν επικρατεί νεφοκάλυψη.

δ) Υπηρεσία παρακολούθησης θαλάσσιου περιβάλλοντος του Copernicus ([8])

ε) Ωκεανογραφικά δορυφορικά προϊόντα

Ορισμένοι δορυφόροι Sentinel ασχολούνται αποκλειστικά με την παρακολούθηση των ωκεανών χρησιμοποιώντας όργανα όπως υψόμετρα, ραδιόμετρα και οπτικά όργανα με ειδικές ζώνες φάσματος. Αυτοί οι τρεις τύποι αισθητήρων (επί του σκάφους π.χ. Sentinel3, Sentinel6) διασφαλίζουν παρατηρήσεις αναφοράς για την άντληση πληροφοριών σχετικά με την κατάσταση και τη φυσική των ωκεανών με σκοπό την δημιουργία προβλέψεων για τους ωκεανούς: ρεύματα, κύματα, στάθμη της θάλασσας, θαλάσσιος πάγος, θερμοκρασία, αλατότητα. Σε συνδυασμό με πολλές πηγές οπτικών εικόνων, διασφαλίζουν επίσης παρατηρήσεις του βιογεωχημικού περιεχομένου της θάλασσας (μεταξύ άλλων για σχετικές προβλέψεις).

4.3. **Πηγές που βασίζονται σε εναέριες πλατφόρμες**

α) Τηλεκατευθυνόμενα αεροπορικά συστήματα (RPAS)

Οι υπηρεσίες τηλεκατευθυνόμενων αεροπορικών συστημάτων συμβάλλουν στις επιχειρήσεις θαλάσσιας επιτήρησης, υποστηρίζοντας τις αρχές που εμπλέκονται στην εκτέλεση καθηκόντων ακτοφυλακής τα οποία βαρύνουν τα κράτη μέλη και τις υπηρεσίες της ΕΕ, όπως:

— εντοπισμός θαλάσσιας ρύπανσης και παρακολούθηση εκπομπών·

— εντοπισμός παράνομης αλιείας, καταπολέμηση της διακίνησης ναρκωτικών και της παράνομης μετανάστευσης·

— υποστήριξη για επιχειρήσεις αντιμετώπισης περιστατικών θαλάσσιας ρύπανσης·

— επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης·

— υποστήριξη για δραστηριότητες των αρχών επιβολής του νόμου.

Τα τηλεκατευθυνόμενα αεροπορικά συστήματα, τα οποία χρησιμοποιούνται ως συμπληρωματικό εργαλείο στη συνολική αλυσίδα επιτήρησης, έχουν την ικανότητα να πετάνε για μεγάλο διάστημα (πάνω από 10 ώρες, ανάλογα με το σύστημα). Αυτό καθιστά δυνατή την παρακολούθηση μεγάλων περιοχών, ενώ τα τηλεκατευθυνόμενα αεροπορικά συστήματα μπορούν να παραμείνει στην περιοχή και την ημέρα και τη νύχτα, εφόσον χρειάζεται.

Ο τρέχων στόλος RPAS του EMSA περιλαμβάνει συστήματα κάθετης απογείωσης και προσγείωσης (VTOL) καθώς και RPAS σταθερών πτερύγων, ορισμένα από τα οποία χρησιμοποιούν δορυφορικές επικοινωνίες για την εκτέλεση επιχειρήσεων σε απόσταση που υπερβαίνει την εμβέλεια των ραδιοεπικοινωνιών. Τα συστήματα VTOL RPAS είναι ιδιαίτερα χρήσιμα για επιχειρήσεις ελέγχου της αλιείας, παρακολούθησης των εκπομπών των πλοίων (με τη χρήση «οσμοανιχνευτών» στα καυσαέρια

([8]) http://marine.copernicus.eu/about-us/about-your-copernicus-marine-service/

του πλοίου) και αντιμετώπισης περιστατικών ρύπανσης. Ανάλογα με το μέγιστο ωφέλιμο βάρος τους, τα συστήματα RPAS μπορούν να μεταφέρουν ποικιλία ανιχνευτών, π.χ. οπτικές βιντεοκάμερες και/ή βιντεοκάμερες υπερύθρων για ημερήσια/νυχτερινή επιτήρηση, αισθητήρες υπέρυθρης ακτινοβολίας και/ή αισθητήρες ραντάρ για τον εντοπισμό πλοίων και πετρελαιοκηλίδων.

Οι ζωντανές μεταδόσεις βίντεο και τα δεδομένα που συλλέγονται μέσω των συστημάτων RPAS διανέμονται μέσω του διαδικτυακού κέντρου δεδομένων RPAS, το οποίο καθιστά δυνατή την πρόσβαση από τον χώρο εργασίας και/ή σε απομακρυσμένες τοποθεσίες. Τα δεδομένα συνδυάζονται με τη θαλάσσια φωτογραφία που είναι ήδη διαθέσιμη μέσω ενσωμάτωσης άλλων υπηρεσιών θαλάσσιας επιτήρησης.

β) Πηγές που βασίζονται σε επανδρωμένα αεροσκάφη

Οι επανδρωμένες υπηρεσίες καθιστούν δυνατή την παρακολούθηση σε πραγματικό χρόνο, μεταξύ άλλων, των «προσυνοριακών» περιοχών ενδιαφέροντος, ενώ τα δεδομένα επιτήρησης καθίστανται διαθέσιμα σε όσους τα ζητούν αμέσως κατά τη διάρκεια της επιχείρησης.

Πραγματοποιούνται μεταδόσεις βίντεο και πληροφοριών σε πραγματικό χρόνο μέσω αισθητήρων που είναι εγκατεστημένοι στην εναέρια πλατφόρμα και εκπέμπονται άμεσα στην αίθουσα παρακολούθησης και στα κέντρα συντονισμού των εταίρων στην ΕΕ.

Ο βασικός σκοπός τους είναι να υποστηρίζουν τις εθνικές αρχές των κρατών μελών και των συνδεδεμένων χωρών του Σένγκεν που εμπλέκονται στην εκτέλεση καθηκόντων ακτοφυλακής, καθώς και οργανισμούς και φορείς της ΕΕ κατά την εκτέλεση δραστηριοτήτων επιτήρησης και παρακολούθησης σε συγκεκριμένη περιοχή ενδιαφέροντος με έμφαση στις «προσυνοριακές» περιοχές της ΕΕ.

Η εναέρια επιτήρηση πολλαπλών σκοπών υποστηρίζει χρήστες που εμπλέκονται:

— σε δραστηριότητες θαλάσσιας επιτήρησης οι οποίες σχετίζονται με καθήκοντα ακτοφυλακής·

— στον εντοπισμό σκαφών που κινδυνεύουν, μέσω της εκκίνησης επιχειρήσεων έρευνας και διάσωσης, καθώς και στην παροχή πρόσθετης βοήθειας στις εθνικές αρχές έρευνας και διάσωσης κατόπιν αιτήματός τους·

— στην καταπολέμηση της παράνομης μετανάστευσης και του διασυνοριακού εγκλήματος.

Ο Frontex και η EFCA παρέχουν αυτές τις υπηρεσίες βάσει κοινής διοργανικής σύμβασης-πλαισίου.

4.4. **Άλλες βασικές πηγές δεδομένων**

α) Μετεωρολογικά-ωκεανογραφικά δεδομένα

Στα συστήματα του EMSA διατίθεται και έχει ενσωματωθεί μια σειρά μετεωρολογικών-ωκεανογραφικών δεδομένων. Τα σύνολα δεδομένων περιγράφονται κατωτέρω.

— Το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Παρατηρήσεων και Δεδομένων της Θάλασσας (EMODNet) ([9]) παρέχει πρόσβαση σε δεδομένα από 1 500 και πλέον επιτόπιες πλατφόρμες. Οι πληροφορίες συνοδεύονται από εντοπισμό θέσης και υποδιαιρούνται ανά είδος πλατφόρμας.

— Η Ευρωπαϊκή Οργάνωση για την Εκμετάλλευση Μετεωρολογικών Δορυφόρων (EUMETSAT) ([10]) παρέχει πρόσβαση σε μετεωρολογικούς δορυφόρους που επιτηρούν τους ωκεανούς με τη λήψη εικόνων χαμηλής ανάλυσης αλλά σε πραγματικό χρόνο ειδικά για υπηρεσίες μετεωρολογικής πρόγνωσης και για την παρακολούθηση της επιφάνειας των ωκεανών.

— Η υπηρεσία παρακολούθησης θαλάσσιου περιβάλλοντος του Copernicus (CMEMS) λαμβάνει δορυφορικά, καιρικά και επιτόπια δεδομένα και εκτελεί λειτουργικές υπηρεσίες πρόβλεψης του καιρού για τον «γαλάζιο ωκεανό» (θερμοκρασία, ρεύματα, στάθμη της θάλασσας, άνεμοι, κύματα), τον «λευκό ωκεανό» (πάνω από 10 παράμετροι για τον θαλάσσιο πάγο, συμπεριλαμβανομένων της συγκέντρωσης, του πάχους, της μετατόπισης και των παγόβουνων) και τον «πράσινο ωκεανό» (π.χ. χλωροφύλλη, πλαγκτόν, οπτικές ιδιότητες, θρεπτικές ουσίες, προϊόντα που σχετίζονται με τον άνθρακα, καθώς και περιεκτικότητα σε χημικές ουσίες όπως σίδηρος, φωσφορικά άλατα και νιτρικά άλατα).

— Η υπηρεσία παρακολούθησης ατμόσφαιρας του Copernicus (ECAMS) ([11]) παρέχει προβλέψεις για τα διάφορα στρώματα της ατμόσφαιρας όσον αφορά την περιεκτικότητά της σε:

— διοξείδιο του θείου,

— διοξείδιο του αζώτου,

— διοξείδιο του άνθρακα.

([9]) www.emodnet.eu/what-emodnet
([10]) www.eumetsat.int/website/home/AboutUs/WhoWeAre/index.html
([11]) https://www.ecmwf.int/en/about/what-we-do/environmental-services/copernicus-atmosphere-monitoring-service

β) Πρόσθετες πληροφορίες για τα πλοία και τους πλόες

Τα κράτη μέλη ανταλλάσσουν επίσης πρόσθετα δεδομένα (για τα πλοία, τους πλόες, τις επιθεωρήσεις και άλλες σχετικές πληροφορίες) μέσω των συστημάτων του EMSA. Αυτό περιλαμβάνει μεταξύ άλλων: δεδομένα επιθεωρήσεων και ειδοποιήσεις που σχετίζονται με διεθνείς και ενωσιακούς κανονισμούς (THETIS, THETIS-EU)· εκθέσεις διερεύνησης ατυχημάτων (EMCIP)· δεδομένα πιστοποίησης ναυτικών (STCW-IS)· εγκρίσεις ναυτιλιακού εξοπλισμού (MarED)· κοινοποιήσεις κατόπλου και απόπλου, μεταφορά επικίνδυνων εμπορευμάτων και εκθέσεις συμβάντων (SafeSeaNet).

4.5. **Εργαλεία και προβολή ανάλυσης δεδομένων**

Όπως προαναφέρθηκε, είναι απαραίτητη η αξιοποίηση και η προβολή δεδομένων και σχετικών βάσεων δεδομένων. Παρακάτω αναφέρονται μερικά από τα σχετικά εργαλεία και τις σχετικές πλατφόρμες.

α) Αλγόριθμοι αυτοματοποιημένης παρακολούθησης συμπεριφοράς (ABM) / υπηρεσία εντοπισμού ανωμαλιών

Οι αλγόριθμοι ABM είναι εργαλεία βασισμένα σε αλγορίθμους που αναλύουν τις θέσεις των πλοίων προκειμένου να εντοπίσουν συγκεκριμένες συμπεριφορές των πλοίων και να ειδοποιήσουν τον αρμόδιο χειριστή. Επί του παρόντος έχουν αναπτυχθεί πάνω από 20 αλγόριθμοι, συμπεριλαμβανομένων αλγορίθμων για την είσοδο σε περιοχής ενδιαφέροντος, τη συνάντηση μεταξύ δύο πλοίων στη θάλασσα και την παρουσία ενός πλοίου που πλησιάζει την ακτή. Όλοι οι αλγόριθμοι ABM μπορούν να επιλεγούν και να διαμορφωθούν απευθείας από τον χρήστη, ενώ οι χειριστές ειδοποιούνται αυτόματα σε πραγματικό χρόνο μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή μέσω της γραφικής διεπαφής χρήστη του SafeSeaNet (SEG).

Οι αλγόριθμοι ABM χρησιμοποιούνται από ολοένα και περισσότερα κράτη μέλη της ΕΕ και φορείς σε διάφορα επιχειρησιακά πλαίσια, όπως ο έλεγχος της αλιείας, ο έλεγχος των συνόρων, η ασφάλεια, η ασφάλεια της θαλάσσιας κυκλοφορίας, η προστασία των ακτών και η προστασία του περιβάλλοντος.

Οι αλγόριθμοι ABM είναι διαθέσιμοι για τα κράτη μέλη και την EFCA μέσω των ολοκληρωμένων θαλάσσιων υπηρεσιών του EMSA. Η σχετική πλατφόρμα είναι η «SEG». Παρέχονται επίσης στον Frontex, από σύστημα σε σύστημα, μέσω της κοινής εφαρμογής επιχειρησιακών εκθέσεων (JORA). Στην πλατφόρμα του Frontex, είναι γνωστοί ως υπηρεσία εντοπισμού ανωμαλιών.

β) Προϊόντα γεωσκόπησης προστιθέμενης αξίας

Τα προϊόντα προστιθέμενης αξίας βοηθούν τους χρήστες εξάγοντας ιδιαιτέρως πολύτιμες πληροφορίες από τις βασικές εικόνες, γεγονός που δίνει τη δυνατότητα στις αρχές να πραγματοποιούν αναλύσεις υψηλότερου επιπέδου για αντικείμενα, χαρακτηριστικά ή δραστηριότητες στη θάλασσα με αυξημένη ταχύτητα και αποδοτικότητα. Τα προϊόντα προστιθέμενης αξίας μπορούν να παρασχεθούν ως στρώμα πάνω από την αρχική δορυφορική εικόνα, ως διακριτό στρώμα πληροφοριών, για παράδειγμα διανυσματικό στρώμα, ή ως πρόβλεψη ή επανανάλυση/πρόγνωση του κλίματος. Τα προϊόντα προστιθέμενης αξίας που είναι επί του παρόντος διαθέσιμα για τους χρήστες περιλαμβάνουν:

— εντοπισμό πλοίων·

— εντοπισμό χαρακτηριστικών·

— εντοπισμό δραστηριοτήτων·

— εντοπισμό πετρελαιοκηλίδων·

— πληροφορίες για τους ανέμους και τα κύματα.

Αυτά τα προϊόντα γεωσκόπησης προστιθέμενης αξίας είναι διαθέσιμα για τα κράτη μέλη και την EFCA μέσω των ολοκληρωμένων θαλάσσιων υπηρεσιών του EMSA. Μπορούν να διατίθενται δωρεάν για χρήση από τα κράτη μέλη και την EFCA, εφόσον η χρηματοδότησή τους καλύπτεται από την υπηρεσία θαλάσσιας επιτήρησης Copernicus με τη βοήθεια της υπηρεσίας παρακολούθησης θαλάσσιου περιβάλλοντος του Copernicus ([12]). Μπορούν να προβληθούν στην πλατφόρμα SEG και είναι επίσης διαθέσιμα στον Frontex, από σύστημα σε σύστημα, μέσω των JORA. Στην πλατφόρμα του Frontex, είναι γνωστά ως υπηρεσία εντοπισμού πλοίων (VDS) και υπηρεσία εντοπισμού δραστηριοτήτων.

γ) Συσχέτιση πλοίων μέσω γεωσκόπησης

Τα στοιχεία εντοπισμού πλοίων από το SAR και από οπτικές εικόνες συσχετίζονται με τα δεδομένα των πλοίων (π.χ. δεδομένα των συστημάτων AIS, LRIT και VMS). Με αυτόν τον τρόπο είναι δυνατός ο προσδιορισμός των πλοίων που αναφέρουν δεδομένα σε μια συγκεκριμένη περιοχή και εκείνων που δεν αναφέρουν. Οι πληροφορίες αυτές προβάλλονται σε δύο διανυσματικά στρώματα:

— στοιχεία VDS που συσχετίζονται με τις πληροφορίες που αναφέρουν τα πλοία (πλοίο που εντοπίζεται από τον δορυφόρο μπορεί να συσχετιστεί με τις πληροφορίες που αναφέρει το ίδιο και ως εκ τούτου να ταυτοποιηθεί)· και

— στοιχεία VDS που δεν συσχετίζονται με τις πληροφορίες που αναφέρουν τα πλοία (πλοίο που εντοπίζεται από τον δορυφόρο δεν μπορεί να συσχετιστεί με τις πληροφορίες που αναφέρει το ίδιο και ως εκ τούτου δεν είναι δυνατή η ταυτοποίηση του πλοίου).

([12]) https://marine.copernicus.eu/access-data/myocean-viewer

Οι χρήστες λαμβάνουν μόνο συσχετίσεις πληροφοριών που αναφέρουν τα πλοία για τις οποίες τους έχουν χορηγηθεί τα σχετικά δικαιώματα πρόσβασης.

4.6. **Άλλες πλατφόρμες πληροφοριών του θαλάσσιου τομέα**

Οι οργανισμοί έχουν εκπονήσει διάφορες πλατφόρμες πληροφοριών ανάλογα με τις ανάγκες των συγκεκριμένων κοινοτήτων χρηστών τους και ανάλογα με τις εντολές τους. Αυτές οι πλατφόρμες ενσωματώνουν, ανάλογα με τις ανάγκες και τα δικαιώματα πρόσβασης, ορισμένα από τα προαναφερθέντα δεδομένα και εργαλεία. Οι βασικές πλατφόρμες είναι οι εξής:

α) EFCA: το σύστημα IMS της EFCA παρέχει ολοκληρωμένη εικόνα για την κατάσταση στη θάλασσα, η οποία είναι ειδικά προσαρμοσμένη για τον έλεγχο της αλιείας και υποστηρίζει τις δραστηριότητες ελέγχου της αλιείας των κρατών μελών. Έχει δημιουργηθεί μέσω της πλατφόρμας SEG που ανέπτυξε ο EMSA και βασίζεται σε αυτήν.

Το σύστημα IMS της EFCA έχει τη δυνατότητα να ενσωματώνει και να συνδυάζει σε πραγματικό χρόνο σύνολα δεδομένων θέσης που συλλέγονται μέσω διαύλων όπως τα συστήματα VMS, τα επίγεια και δορυφορικά συστήματα AIS, καθώς και αναφορές των συστημάτων LRIT και VDS και δορυφορικές εικόνες που παρέχει η υπηρεσία θαλάσσιας επιτήρησης Copernicus.

Η εφαρμογή περιλαμβάνει μεγάλη ποικιλία λειτουργιών και συνόλων δεδομένων αναφοράς και μπορεί να καλύψει συγκεκριμένα καθήκοντα ελέγχου της αλιείας. Οι εργασίες αυτές ποικίλλουν από την παρακολούθηση αλιευτικών δραστηριοτήτων στα ύδατα της ΕΕ και των περιφερειακών οργανώσεων διαχείρισης της αλιείας (ΠΟΔΑ) έως την παροχή αξιόπιστης πηγής παγκόσμιων ιστορικών δεδομένων για τις κινήσεις των πλοίων (όχι μόνο των αλιευτικών σκαφών) για την επαλήθευση των πιστοποιητικών αλιευμάτων ΠΛΑ (κανονισμός για την ΠΛΑ αλιεία ([13])).

Επιπλέον, η ενσωμάτωση πληροφοριών αλιείας για τα θαλάσσια σύνορα και τις αλιευτικές περιοχές και, το πιο σημαντικό, για τα ειδικά χαρακτηριστικά των αλιευτικών δραστηριοτήτων που εκτελούν τα αλιευτικά σκάφη —π.χ. τα είδη σκαφών του Οργανισμού Επισιτισμού και Γεωργίας (FAO), τα είδη εργαλείων, η εξωτερική σήμανση του κοινοτικού μητρώου στόλου (CFR) και οι πληροφορίες για την άδεια αλίευσης— καθιστά δυνατή την εφαρμογή προηγμένων λειτουργιών φιλτραρίσματος και αναζήτησης. Οι πολυάριθμες λειτουργίες περιλαμβάνουν:

— Έξυπνη αναζήτηση και προηγμένη αναζήτηση:

έξυπνη αναζήτηση πλοίων σε πραγματικό χρόνο με τη χρήση διαφόρων στοιχείων ταυτοποίησης. Προηγμένη αναζήτηση ευρύτερου συνόλου χαρακτηριστικών (δηλαδή του είδους εργαλείων, των στοιχείων ταυτοποίησης της Διεθνούς Επιτροπής για τη Διατήρηση των Θυννοειδών του Ατλαντικού) που επιτρέπουν την πρόσβαση στο ιστορικό θέσεων των πλοίων.

— Δημιουργία ενός ή περισσότερων ιχνών:

είναι δυνατή η δημιουργία ιχνών σε πραγματικό χρόνο και/ή ιστορικών ιχνών για ένα ή περισσότερα σκάφη.

Τα δεδομένα θέσης υψηλής συχνότητας και η δυνατότητα συνδυασμού διαφόρων πηγών δεδομένων θέσης καθιστούν δυνατή την ολοκληρωμένη παρακολούθηση δραστηριοτήτων (δηλαδή δραστηριότητες μεταφόρτωσης και αλιείας, παρακολούθηση πρόσβασης).

— Αυτοματοποιημένη παρακολούθηση συμπεριφοράς:

οι ειδοποιήσεις ABM βασίζονται σε συγκεκριμένους αλγορίθμους που καθορίζονται ανάλογα με τις επιχειρησιακές ανάγκες. Οι αλγόριθμοι ABM είναι ιδιαίτερα χρήσιμοι για τον εντοπισμό πλοίων που εισέρχονται σε κλειστές περιοχές (δηλαδή απαγορεύσεις αλιείας σε πραγματικό χρόνο – RTCs) ή ορισμένων συμπεριφορών (δηλαδή μεταφόρτωση).

— Εξαγωγή και φόρτωση:

τα αποτελέσματα από ερωτήσεις όπως η δημιουργία ιχνών, καθώς και από αναζητήσεις σκαφών και ειδοποιήσεις ABM μπορούν να εξαχθούν σε διαφόρους μορφότυπους. Οι θέσεις πλοίων και τα αρχεία περιοχών μπορούν να εισαχθούν και να συνδεθούν με υφιστάμενα πλοία.

β) EMSA: η SEG είναι η βασική πλατφόρμα προβολής του συστήματος SafeSeaNet και των ολοκληρωμένων θαλάσσιων υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένης της αυτοματοποιημένης παρακολούθησης συμπεριφοράς, για τις περισσότερες κοινότητες χρηστών. Η πρόσβαση στις ολοκληρωμένες θαλάσσιες υπηρεσίες είναι δυνατή μέσω της διαδικτυακής γραφικής διεπαφής χρήστη SEG, η οποία είναι διαθέσιμη σε επιτραπέζιους και φορητούς υπολογιστές καθώς και σε κινητές συσκευές (μέσω της εφαρμογής IMS). Οι υπηρεσίες αυτές είναι επίσης διαθέσιμες σε διεπαφές από σύστημα σε σύστημα, οι οποίες καθιστούν δυνατή την προβολή ολοκληρωμένων δεδομένων στα δικά τους συστήματα και λαμβάνουν ειδοποιήσεις για συγκεκριμένες προκαθορισμένες περιπτώσεις επιτήρησης.

([13]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1005/2008 του Συμβουλίου, της 29ης Σεπτεμβρίου 2008, περί δημιουργίας κοινοτικού συστήματος πρόληψης, αποτροπής και εξάλειψης της παράνομης, λαθραίας και άναρχης αλιείας, τροποποίησης των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 2847/93, (ΕΚ) αριθ. 1936/2001 και (ΕΚ) αριθ. 601/2004 και κατάργησης των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1093/94 και (ΕΚ) αριθ. 1447/1999 (ΕΕ L 286 της 29.10.2008, σ. 1).

— Πλατφόρμα SEG:

η πλατφόρμα SEG ενσωματώνει και συνδυάζει διάφορους τύπους δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων δεδομένων που παρέχει ο τελικός χρήστης, προκειμένου να προσφέρει την πιο ολοκληρωμένη και πιο επικαιροποιημένη δυνατή εικόνα του θαλάσσιου χώρου. Με αυτόν τον τρόπο προσφέρει εξατομικευμένη υπηρεσία που είναι ειδικά προσαρμοσμένη στις απαιτήσεις του χρήστη, ενώ τα δεδομένα μπορούν να κοινοποιηθούν εύκολα και να βασιστούν επιλεκτικά σε μια δέσμη μοναδικών δυνατοτήτων.

— Πηγές στοιχείων:

εξάγονται δεδομένα από: συστήματα εντοπισμού πλοίων (επίγεια συστήματα AIS, LRIT και VMS), παγκόσμια ροή δορυφορικών συστημάτων AIS, δορυφορικές εικόνες γεωσκόπησης και σχετικά προϊόντα, βελτιωμένο εργαλείο έρευνας και διάσωσης (E-SARSURPIC), πρόσθετες πληροφορίες για τα πλοία και τους πλόες (Hazmat, λιμένας, απόβλητα, ασφάλεια και πληροφορίες που σχετίζονται με συμβάντα), ναυτικούς χάρτες, και μετεωρολογικά-ωκεανογραφικά δεδομένα. Για περισσότερες λεπτομέρειες, βλέπε τις ενότητες 4.1, 4.2 και 4.3.

— Δεδομένα για διάφορες λειτουργίες:

προσφέρονται ολοκληρωμένες θαλάσσιες υπηρεσίες σε όλες τις ναυτιλιακές αρχές, οι οποίες ανταποκρίνονται στις ανάγκες χρηστών από ευρύ φάσμα διαφορετικών λειτουργιών. Οι χρήστες μπορούν να κοινοποιήσουν συναφείς πληροφορίες και πληροφορίες που συνδέονται με συγκεκριμένη λειτουργία σε άλλες εθνικές, περιφερειακές και διεθνείς αρχές για αποστολές στη θάλασσα.

— Δεδομένα από τους χρήστες:

οι χρήστες παρέχουν επίσης δικά τους δεδομένα, τα οποία μπορούν να συσχετιστούν με άλλα δεδομένα και στη συνέχεια να σταλούν και πάλι στους ίδιους και σε εκείνους προς τους οποίους θα επιλέξουν να τα κοινοποιήσουν.

— Κλίμακα και γεωγραφική κάλυψη:

μπορούν να πραγματοποιηθούν κοινοποιήσεις σε διάφορα επίπεδα λεπτομέρειας και σε διάφορες γεωγραφικές κλίμακες (εθνική, περιφερειακή και διεθνής). Οι χρήστες μπορούν να επιλέξουν να λάβουν γενική επισκόπηση ή συγκεκριμένα δεδομένα που καλύπτουν τις περιοχές που τους ενδιαφέρουν περισσότερο. Μπορούν επίσης να πραγματοποιήσουν αναζήτηση για συγκεκριμένο παρελθοντικό χρόνο, έως και πριν από 36 μήνες.

— Διαχείριση δικαιωμάτων πρόσβασης:

οι πολιτικές διανομής καθορίζονται από τους κατόχους των δεδομένων και των πληροφοριών, σε συμμόρφωση με περίπλοκα πλαίσια διαχείρισης δικαιωμάτων πρόσβασης.

— Αυτοματοποιημένη παρακολούθηση συμπεριφοράς:

το σύστημα ABM που βασίζεται σε αλγορίθμους αναλύει τις θέσεις των πλοίων προκειμένου να εντοπίσει μη φυσιολογικές και ειδικές συμπεριφορές των σκαφών. Οι χρήστες ειδοποιούνται αυτόματα και σε πραγματικό χρόνο όταν εντοπίζονται ορισμένα πρότυπα συμπεριφοράς.

Επιπροσθέτως, η βασική πλατφόρμα για τη διαχείριση προϊόντων γεωσκόπησης είναι το κέντρο δεδομένων γεωσκόπησης. Για τα επιχειρησιακά δεδομένα των συστημάτων RPAS, η βασική πλατφόρμα είναι το κέντρο δεδομένων των συστημάτων RPAS.

γ) Frontex:

— EUROSUR:

σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1896 για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή, το ευρωπαϊκό σύστημα επιτήρησης των συνόρων (EUROSUR) είναι το πλαίσιο για την ανταλλαγή πληροφοριών και τη συνεργασία στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής κατά την εκτέλεση καθηκόντων διαχείρισης των συνόρων. Αποτελείται από αρκετά στοιχεία, μεταξύ των οποίων ποικίλες υπηρεσίες συγχώνευσης δεδομένων EUROSUR (EFS), οι οποίες συμβάλλουν στη δημιουργία της ευρωπαϊκής εικόνας κατάστασης (ESP), και υποστηρίζει τα κράτη μέλη κατά τον καθορισμό των εθνικών τους εικόνων κατάστασης (NSP). Αυτές βασίζονται στην κοινή εφαρμογή εργαλείων επιτήρησης και διοργανικής συνεργασίας σε επίπεδο ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της παροχής υπηρεσιών ασφαλείας του Copernicus (υπηρεσία επιτήρησης συνόρων του Copernicus).

Οι υπηρεσίες EFS συλλέγουν δεδομένα από διάφορες πηγές και πλατφόρμες δεδομένων, τα οποία αθροίζουν και συγχωνεύουν δημιουργώντας εξατομικευμένες υπηρεσίες πληροφόρησης που σχετίζονται με την ευρωπαϊκή ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων. Κατόπιν, οι υπηρεσίες αυτές παρέχονται στις αρχές και σε άλλους εταίρους στα κράτη μέλη της ΕΕ και στις συνδεδεμένες χώρες του Σένγκεν.

— JORA:

στο πλαίσιο του EUROSUR, η κοινή εφαρμογή επιχειρησιακών εκθέσεων χρησιμοποιείται για τη διαχείριση των ροών δεδομένων και την ανταλλαγή ευαίσθητων και μη ευαίσθητων, μη απόρρητων δεδομένων μεταξύ του Frontex και των εσωτερικών και εξωτερικών ενδιαφερομένων μερών του.

Ο Frontex καθιέρωσε την JORA ως διαδικτυακή λύση ανταλλαγής επιχειρησιακών πληροφοριών τον Ιανουάριο του 2011, η οποία έκτοτε αναπτύσσεται διαρκώς με τη σταδιακή προσθήκη νέων λειτουργιών με την πάροδο των ετών. Αυτήν τη στιγμή αποτελεί μια λύση αιχμής για την ανταλλαγή πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένων επιχειρησιακών στατιστικών στοιχείων και προσωπικών δεδομένων, και παρέχει διάφορες υπηρεσίες συγχώνευσης δεδομένων EUROSUR στους χρήστες του συστήματος. Έχουν συλλεχθεί πάνω από μισό εκατομμύριο αναφορές μέσω της JORA, οι οποίες συμβάλλουν σημαντικά στη δημιουργία της ευρωπαϊκής εικόνας κατάστασης.

5. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

5.1. **Ανάπτυξη ικανοτήτων και κατάρτιση**

Τα κοινά, τυποποιημένα και συγκρίσιμα προγράμματα ανάπτυξης ικανοτήτων και κατάρτισης είναι ζωτικής σημασίας για την αποδοτική και αποτελεσματική συνεργασία σε θέματα ακτοφυλακής. Προκειμένου να αρχίσει να αντιμετωπίζει τις προκλήσεις που αφορούν την εκπαίδευση και την κατάρτιση, η Γενική Διεύθυνση Θαλάσσιας Πολιτικής και Αλιείας της Επιτροπής χρηματοδότησε ένα έργο για ακαδημίες ακτοφυλακής ([14]) (έργο για το ευρωπαϊκό δίκτυο ακαδημιών καθηκόντων ακτοφυλακής – ECGFA Net) μεταξύ των ετών 2015 και 2019.

Βασικός σκοπός αυτού του έργου ήταν να βελτιώσει την εκπαιδευτική συνεργασία στον τομέα των καθηκόντων ακτοφυλακής, να διευκολύνει τη διαλειτουργικότητα και τη συνεργασία μεταξύ των διαφόρων φορέων που εκτελούν αυτά τα καθήκοντα και να βελτιώσει τη συνοχή και την αποτελεσματικότητα αυτών των δραστηριοτήτων. Το έργο κάλυψε ένα πρόγραμμα ανταλλαγών (συμπεριλαμβανομένων ενός προγράμματος ανταλλαγής αξιωματούχων σε πραγματικές συνθήκες εργασίας και ενός προγράμματος μαθημάτων κατάρτισης για άλλες αρχές), την εκπόνηση ενός πλαισίου τομεακών προσόντων (SQF) και την ανάπτυξη μιας ειδικής δικτυακής πύλης.

Το πλαίσιο SQF έχει σκοπό να προσφέρει στις ακαδημίες ακτοφυλακής τα μέσα για τη σύγκριση προσόντων. Είναι ένα εθελοντικό πλαίσιο που περιγράφει τι αναμένεται να γνωρίζουν, να κατανοούν και να είναι σε θέση να πράττουν οι κάτοχοι διαφόρων προσόντων σε ορισμένα επίπεδα προκειμένου να εκτελούν εργασίες που σχετίζονται με καθήκοντα ακτοφυλακής ([15]). Ως εκ τούτου, το πλαίσιο SQF θα μπορούσε να αποτελέσει τη βάση για την εκπόνηση προγραμμάτων εκπαίδευσης και ανάπτυξης ικανοτήτων για ακαδημίες ακτοφυλακής σχετικά με τη συνεργασία και τις κοινές επιχειρήσεις στον τομέα της ακτοφυλακής. Το πλαίσιο SQF είναι διαθέσιμο στην ευρωπαϊκή διαδικτυακή πύλη κατάρτισης για τις υπηρεσίες ακτοφυλακής ([16]).

Εφόσον η ανάπτυξη ικανοτήτων και η κατάρτιση αποτελούν έναν από τους πέντε τομείς συνεργασίας σε θέματα ακτοφυλακής, οι τρεις οργανισμοί ενσωματώνουν τα σχετικά αποτελέσματα του έργου στο υφιστάμενο πλαίσιο συνεργασίας τους.

5.2. **Κατάλογος κατάρτισης**

Ο βασικός σκοπός του καταλόγου κατάρτισης είναι να παράσχει μια λίστα όλων των μαθημάτων κατάρτισης που προσφέρουν επί του παρόντος οι τρεις οργανισμοί. Κατόπιν αιτήματος των κρατών μελών, ο κατάλογος απαριθμεί όλα τα διαθέσιμα μαθήματα, όχι μόνο εκείνα στα οποία εμπλέκονται δύο ή περισσότεροι από τους οργανισμούς. Κατά περίπτωση, οι λίστες καταδεικνύουν επίσης τον σχετικό τομέα συνεργασίας για το συγκεκριμένο μάθημα κατάρτισης.

Μια συνοπτική επισκόπηση βοηθά τους χρήστες να προσδιορίσουν αν το διαθέσιμο μάθημα καλύπτει τις ανάγκες τους. Αυτή η συνοπτική επισκόπηση μπορεί να αναφέρει ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα στοιχεία:

— τον στόχο του μαθήματος·

— τους σκοπούς του μαθήματος· και

— τα άτομα στα οποία απευθύνεται το μάθημα.

Ο κατάλογος (ο οποίος είναι διαθέσιμος μέσω της ειδικής διαδικτυακής πλατφόρμας) περιλαμβάνει δύο κατηγορίες μαθημάτων: εκείνα που προσφέρονται δια ζώσης και εκείνα που προσφέρονται μέσω κάποιας από τις διαδικτυακές πλατφόρμες κατάρτισης των οργανισμών ([17]). Στην αρχή κάθε ενότητας του καταλόγου παρέχονται κατάλληλοι δικτυακοί σύνδεσμοι, μέσω των οποίων οι χρήστες μπορούν να αναζητήσουν περαιτέρω στοιχεία για το καθένα από τα αναφερόμενα μαθήματα, μεταξύ άλλων και λεπτομέρειες για τον τρόπο πρόσβασης σε αυτά τα μαθήματα κατάρτισης ή υποβολής αίτησης για αυτά ([18]). Επίσης, για περαιτέρω στοιχεία μπορεί κανείς να επικοινωνήσει με τον οικείο οργανισμό μέσω της διεύθυνσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που αναφέρεται.

([14]) Το έργο χρηματοδοτήθηκε σε τρεις φάσεις: EASME/EMFF/2014/1.2.1.1· EASME/EMFF/2016/1.2.1.11· και EASME/EMFF/2018/1.2.1.3.

([15]) https://ecgff-trainingportal.efca.europa.eu/pages/100-what-is-sqfcgf-and-its-purpose

([16]) https://ecgff-trainingportal.efca.europa.eu/pages/99-visual-tool-of-the-sqfcgf

([17]) Λόγω της κατάστασης που προκάλεσε η πανδημία το 2020, ορισμένα μαθήματα μετατράπηκαν σε διαδικτυακά σεμινάρια.

([18]) Τα μαθήματα κατάρτισης του Frontex οργανώνονται κυρίως για να προετοιμάσουν την ανάπτυξη των μελών της ομάδας της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής. Επομένως, τα κράτη μέλη αναμένεται να ανταποκριθούν όταν τους ζητηθεί να ορίσουν συμμετέχοντες και αναμένεται επίσης να απαντήσουν στις σχετικές προκλήσεις που θα τους σταλούν, καθώς επίσης να μην υποβάλουν εκ των προτέρων τις προτιμήσεις τους για την παρακολούθηση διαφορετικών μαθημάτων κατάρτισης.

Αρκετά μαθήματα κατάρτισης εκπονήθηκαν από δύο ή ακόμη και από τους τρεις οργανισμούς και ενδέχεται να περιλαμβάνουν την παροχή εκπαιδευτών και/ή εγκαταστάσεων από κάθε οργανισμό για την υλοποίηση των μαθημάτων. Προβλέπεται επίσης ότι, με την πάροδο του χρόνου, θα εκπονηθούν και άλλα κοινά μαθήματα κατάρτισης που θα συμπληρώσουν τα ήδη παρεχόμενα.

Όπως προαναφέρθηκε, πρόσθετα στοιχεία για όλα αυτά τα μαθήματα παρέχονται στον κατάλογο κατάρτισης και θα είναι διαθέσιμα στη διαδικτυακή πλατφόρμα.

6. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ ΚΑΙ ΟΔΗΓΩΝ ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΣΤΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

Σκοπός του καταλόγου κατευθυντήριων γραμμών και οδηγών για βέλτιστες πρακτικές είναι να δημιουργήσει μια πλήρη λίστα όλων των εγγράφων που είναι διαθέσιμα εντός των τριών οργανισμών, και όχι μόνο εκείνων που αφορούν δύο ή περισσότερους από τους οργανισμούς, καθώς και των διαθέσιμων κατευθυντήριων γραμμών από τα φόρουμ συνεργασίας σε θέματα ακτοφυλακής. Ο κατάλογος παρέχει στους χρήστες του εγχειριδίου συνοπτική επισκόπηση του κάθε εγγράφου.

Ως προς αυτό, το εννοιολογικό μοντέλο των πολυλειτουργικών θαλάσσιων επιχειρήσεων (MMO) που εκπόνησε το φόρουμ ECGFF θα μπορούσε να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο για την ανταλλαγή ικανοτήτων, για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση επιχειρήσεων πολλαπλού σκοπού και για την ανταλλαγή περιουσιακών στοιχείων και λοιπών δυνατοτήτων, στον βαθμό που οι δραστηριότητες αυτές συντονίζονται από τους εν λόγω οργανισμούς, με τη συμφωνία των αρμόδιων αρχών των ενδιαφερόμενων κρατών μελών.

Ο κατάλογος, που τελεί υπό τη διαχείριση της EFCA σε στενή συνεργασία με τους άλλους δύο οργανισμούς και την Επιτροπή, θα είναι διαθέσιμος σε μια διαδικτυακή πλατφόρμα και περιλαμβάνει διαδικτυακό σύνδεσμο που παρέχει πρόσβαση σε πρόσθετα στοιχεία.

7. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ/ΔΙΕΘΝΗΣ/ΔΙΜΕΡΗΣ/ΠΟΛΥΜΕΡΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Σε όλη την Ευρώπη, υφίστανται από μακρού πολλές περιφερειακές/διεθνείς/διμερείς/πολυμερείς συμφωνίες συνεργασίας και/ή αντίστοιχοι μηχανισμοί που καλύπτουν ευρύ φάσμα θεμάτων σχετικών με τον τομέα της θάλασσας. Οι περισσότερες από αυτές τις συμφωνίες καλύπτουν μερικές από τις πτυχές των καθηκόντων ακτοφυλακής και πολλές από αυτές εκτείνονται πέραν των ευρωπαϊκών συνόρων και δύνανται να περιλαμβάνουν αρκετές τρίτες χώρες. Υπάρχουν επίσης πολλές συμφωνίες και μηχανισμοί με πιο τοπικό χαρακτήρα, μεταξύ γειτονικών χωρών σε διμερή ή πολυμερή βάση.

Η νομική βάση, το πεδίο εφαρμογής, η πολυπλοκότητα, οι υποχρεώσεις, οι κυρώσεις και τα παρόμοια στοιχεία που σχετίζονται με όλους αυτούς τους μηχανισμούς ποικίλλουν σημαντικά. Κάποιοι μπορεί να διαθέτουν ισχυρή νομική βάση με σαφώς καθορισμένες υποχρεώσεις και περιορισμένο αριθμό συμβαλλομένων. Άλλοι μπορεί να είναι εθελοντικοί όσον αφορά τη συμμετοχή, μη δεσμευτικοί όσον αφορά τις υποχρεώσεις και διαθέσιμοι σε ευρύ φάσμα ενδιαφερομένων μερών. Σκοπός του εγχειριδίου δεν είναι να κατηγοριοποιήσει τους μηχανισμούς ή να καθορίσει ποσοτικά οποιεσδήποτε υποχρεώσεις των συμμετεχόντων, αλλά να προσφέρει μια επισκόπηση απαριθμώντας τους μηχανισμούς, το γενικό πεδίο δραστηριότητάς τους και τα ενδιαφερόμενα μέρη τους.

Για μια εκτίμηση της μεγάλης ποικιλίας των μηχανισμών αυτών, το εγχειρίδιο καθώς και οι κατάλογοι και τα ενημερωτικά δελτία που το συνοδεύουν αποτυπώνουν και απαριθμούν μερικές από τις βασικές συμφωνίες, καθώς και άλλες επιλεγμένες διμερείς και πολυμερείς συμφωνίες. Ο κατάλογος αυτός, που θα είναι διαθέσιμος στην ειδική διαδικτυακή πλατφόρμα, περιλαμβάνει σύντομη περιγραφή υψηλού επιπέδου για κάθε μηχανισμό και έναν υπερσύνδεσμο που οδηγεί στον σχετικό ιστότοπο, κατά περίπτωση. Απαριθμούνται επίσης οι συμμετέχουσες ή οι συνδεόμενες χώρες σε κάθε συμφωνία.

Μολονότι σκοπός του καταλόγου δεν είναι να δώσει πλήρη εικόνα κάθε επιμέρους ισχύουσας συμφωνίας, παρέχει πράγματι ένα ευρύ αντιπροσωπευτικό δείγμα των συμφωνιών που έχουν ήδη καταρτιστεί και εφαρμόζονται. Με αυτόν τον τρόπο, παρέχει στους χρήστες του εγχειριδίου στοιχεία που θα μπορούσαν να αποτελέσουν τη βάση για την ανάπτυξη των δικών τους μηχανισμών. Αυτή είναι μια βασική αρχή και ένας από τους στόχους του εγχειριδίου.

Αξιοσημείωτη είναι επίσης η στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ασφάλεια στη θάλασσα, δεδομένου ότι αποτελεί ένα από τα βασικότερα μέσα της ΕΕ για τον θαλάσσιο πολυμερισμό. Προάγει μια ολοκληρωμένη, διατομεακή και διασυνοριακή, συνεκτική και οικονομικά αποδοτική προσέγγιση σε ευρωπαϊκό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο.

Αφότου τροποποιήθηκαν οι ιδρυτικοί τους κανονισμοί, οι τρεις οργανισμοί υποστηρίζουν πρωτοβουλίες για τη συνεργασία σε θέματα ακτοφυλακής σε περιφερειακό επίπεδο, όπως το Ευρωπαϊκό Φόρουμ για τις Υπηρεσίες Ακτοφυλακής (ECGFF) και το Μεσογειακό Φόρουμ για τις Υπηρεσίες Ακτοφυλακής (MCGFF).

Ευρωπαϊκό Φόρουμ για τις Υπηρεσίες Ακτοφυλακής

Το Ευρωπαϊκό Φόρουμ για τις Υπηρεσίες Ακτοφυλακής ([19]) είναι ένα αυτοδιοίκητο, μη δεσμευτικό, εθελοντικό, ανεξάρτητο και μη πολιτικό φόρουμ που διαθέτει πείρα στον τομέα του ελέγχου των συνόρων. Συνδέει αρχές ακτοφυλακής από 22 κράτη μέλη της ΕΕ και δύο συνδεδεμένες χώρες του Σένγκεν, καθώς και εκπροσώπους από θεσμικά όργανα και φορείς της ΕΕ των οποίων οι αρμοδιότητες σχετίζονται με την εκτέλεση καθηκόντων ακτοφυλακής στην ΕΕ.

Η Επιτροπή και οι οργανισμοί υποστηρίζουν το φόρουμ ECGFF αφότου ιδρύθηκε το 2009. Το φόρουμ τελεί υπό εναλλασσόμενη προεδρία που είναι υπεύθυνη για την εφαρμογή ετήσιου προγράμματος το οποίο καθορίζεται κατά την έναρξη της προεδρίας. Οι οργανισμοί υποστηρίζουν την εφαρμογή αυτού του προγράμματος εργασίας αναλαμβάνοντας από κοινού την ηγεσία σε θεματικά σεμινάρια.

Οι οργανισμοί συμμετέχουν επίσης σε διάφορα ειδικά έργα που υλοποιεί το φόρουμ ECGFF προκειμένου να διασφαλιστεί η συνέχιση και η συμβατότητα του έργου τους.

8. ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΑ ΔΕΛΤΙΑ ΑΝΑ ΧΩΡΑ

8.1. **Σκοπός**

Ο βασικός σκοπός των ενημερωτικών δελτίων ανά χώρα είναι να προσφέρουν ένα εύχρηστο έγγραφο αναφοράς που περιλαμβάνει τις εξής πληροφορίες:

α) τα εθνικά σημεία επαφής σε υπουργεία και σε στρατηγικό επίπεδο, με τα σχετικά στοιχεία επικοινωνίας, δηλαδή διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και αριθμό τηλεφώνου·

β) τα υπουργεία / το τμήμα / τους φορείς / τους οργανισμούς που εμπλέκονται σε διάφορες πτυχές των καθηκόντων ακτοφυλακής, με τις διευθύνσεις τους, τα στοιχεία επικοινωνίας τους σε 24ωρη βάση 7 ημέρες την εβδομάδα (αριθμό τηλεφώνου και διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου) και τον σχετικό ιστότοπο κατά περίπτωση·

γ) το ενημερωτικό δελτίο προσδιορίζει επίσης τον «ηγετικό» οργανισμό που είναι αρμόδιος για καθένα από τα καθήκοντα ακτοφυλακής, καθώς και κάθε άλλον οργανισμό με ρόλο ή ευθύνη που σχετίζεται με αυτά τα καθήκοντα. Προσδιορίζει επίσης αν και πότε αλλάζει αυτός ο «ηγετικός» ρόλος, ανάλογα με τη θαλάσσια περιοχή/δικαιοδοσία (δηλαδή χωρικά ύδατα, συνορεύουσα ζώνη, αποκλειστική οικονομική ζώνη και ανοικτή θάλασσα)·

δ) κατάλογο των διαφόρων περιφερειακών/διεθνών οργανισμών στους οποίους συμμετέχει ή εμπλέκεται η χώρα.

Τα ενημερωτικά δελτία ανά χώρα θα είναι διαθέσιμα στην ειδική διαδικτυακή πλατφόρμα.

8.2. **Επικαιροποίηση περιεχομένου**

Τα ενημερωτικά δελτία ανά χώρα θα πρέπει να επικαιροποιούνται συχνά, ιδίως όταν τα κράτη μέλη υποβάλλουν νέα ή τροποποιημένα στοιχεία επικοινωνίας. Οι τροποποιήσεις αυτές θα εμφανίζονται στη διαδικτυακή πλατφόρμα που διαχειρίζεται η EFCA σε στενή συνεργασία με τους άλλους δύο οργανισμούς και την Επιτροπή.

([19]) https://ecgff.emsa.europa.eu/